

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKÜ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
Egy évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DR. TÜRRI ALADÁR
úgyvéd.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Leány felsőkereskedelmi.

A városi törvényhatósági bizottsági tagok körében Krump Vilmos felsőkereskedelmi iskolai tanárnak kezdeményezésére, ki nagy megfigyelőképességgel veszi észre városunkban levő hiányok közül a legkiáltóbbakat, mozgalom indult egy leány felsőkereskedelmi iskola létesítése iránt. Több mint husz bizottsági tag beadványt intézett a törvényhatósági bizottsághoz, melyben az iskola megnyitását már ez év szeptember 1-re kéri. A beadványt, mely nagy szakértelemmel tárgyalja az egész kérdést, az alábbiakban ismertetjük.

Zombor városában, sőt mondhatjuk, az egész Bácskában, a negyedik polgári iskola elvégzésével a leányok iskoláztatása be van fejezve, mert nincs olyan intézet, ahová a szülők gyermekeiket továbbképzés végett adhatnák: a tanulás épen abban az időben szakad meg, amikor a szülők az iskola hiánya miatt nem tudják, mihez kezdjenek. Hogy az idő teljék, próbálják beadni gyermekeiket a női kereskedelmi szaktanfolyamra, vagy a női ipariskolába; mindezek a tanfolyamok azonban

csak 10 hónaposak s egyoldalú képzésük miatt épen azt a célt nem szolgálják, amire legnagyobb szükség volna, t. i. az étellel szoros kapcsolatban álló ismeretek nyújtása mellett az általános műveltség kellő megalapozását, ezáltal a nőnek az életben való biztos megállását, s a férfakkal teljesen egyenlő megítélésben leendő részesítését. Mert ma, a gazdasági fejlődés korában, a háziasszony szerepe is megváltozott: a régi sütés-főzés tudománya helyett az élet már annyi mindent követel s a megélhetés oly nehéz, hogy a nőnek, a feleségnek, legfontosabb szerepe ma nem a konyhában van: ma a nő minden tekintetben férjének leghűbb segítőtársa s gyermekeinek leghivatottabb nevelője.

Hogy azonban ezzé válhasson, kellő előképzettségre is van szüksége: hogy gyermekeit nevelhesse, hogy az életben, esetleg férjének támogatása nélkül is, biztosan megálljon, s ne legyen az életnek játékszere, olyan műveltségre van szüksége, amilyennel a férfi rendelkezik. S ezzel szemben a leánynevelés terén mit látunk? A tanulás, a nevelés a 14-ik életévvel megszűnik s iskola híján bálba viszik a serdületlen leánygyer-

meket. A nagy Bácsországban az ugynevezett magasabb magyar nőneveléssel mindössze két intézet foglalkozik, mindkettő Szabadkán, s mind a kettőt Szabadka, ez a százezer lakosu város népesíti be. Az egyik az állami felsőbb leányiskola, a másik az állami tanítónőképző. Ezek közül csak a tanítónőképző az, mely olyan bizonyítványt ad az onnan kikerülők kezébe, amellyel esetleg kenyerüket is megkereshetik. Esetleg, mert hogy milyen nehéz manapság tanítónői álláshoz jutni, s hányan járnak tanítónői oklevéllel állás nélkül, köztudomásu.

A felsőbb leányiskola — mondjuk ki nyiltan — luxus iskola, amely a maga 6 osztályával ad ugyan általános műveltséget, de az életben való szilárd megállásra nem képesít. Ezen a két iskolán kívül aztán az egész hatalmas Bácskában sehol semmi, ami arra mutatna, hogy nemcsak a fiugyermekek, hanem a leányok jövőjével is törődnek s a megváltozott viszonyokhoz képest a lányoknak is megadják a módot arra, hogy egyenlő képzettséget szerezzenek s ennek alapján egyenlő értékű munkát is szolgáltatassanak.

TISZTELT HÁZIASSZONY!

Ha Ön jó, izletes és finom aromájú *kávé* elkészítésére sulyt fektet, ugy ne sokat kíséreltezen, hanem szerezze be **összes kávészükségletét** kizárólag cégünknel.
Általános közkedveltségnek örvendő

„COLUMBIA“ pörkölt kávéinkat

alant jegyzet áron bocsájtjuk rendelkezésére:

„Consum“ keverék, zamatos, erős faj 1 kiló 3.60 K. „Háztartási“ keverék, igen kedvelt, finom aromájú 1 kiló 4.— K. „Karlsbadi“ keverék, a legfinomabb Ceyloni fajok összetétele, kiváló finom aroma 1 kiló 5.— K. „Marogogyp“ keverék, a kávék királya, létező legfinomabb fajok 1 kiló 6.— K. „Gyöngykávé“ keverék, a legfinomabb Ceylon gyöngyfajok összetétele 1 kiló 5.20 K.

Saját pörköldé!

Felhivjuk még figyelmét az összes többi fűszer- és csemege cikkeinkre u. m.: legfinomabb rizsek, olajok, konzervek, befőttek, likőrök, cognac, rum, bor és pezsgő, ásványvizek, friss gyümölcs korai főzelék, sajtok, prágai sonka, legfinomabb szalámi, halkonzervek, legf. cukorkák (Heller, Sarotti stb.) legf. főző és tejsokoládék.

Ajándéktárgyak!

Széthüldések naponta postán és vasuton.

Bonbonierok!

Nagy részletes árjegyzékünket kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Japánkasetták!

RÁCZITS és CZVRKUSITS fűszer- és csemege-üzlete
ZOMBOR, Szentgyörgy-tér 6.

Többféle terv merült már fel, hogy Zomborban miféle magasabb leányiskolát kellene létesíteni. Sokan a felsőbb leányiskolát emlegetik, melynek 6 osztálya van. Azonban ha meg-gondoljuk, hogy városunkban három polgári leányiskola működik, s ha hozzá még tudjuk azt is, hogy a polgári leányiskola tanterve a felsőbb leányiskola alsó 4 osztályának tantervével mindenben megegyezik, s az ötödik osztályba való felvételhez csak a francia nyelvből kell kiegészítő vizsgálatot tenni, akkor megállapíthatjuk, hogy a felsőbb leányiskola felállítása teljesen felesleges. Tanító-nőképző intézetre sem gondolhatunk.

Az egyetlen iskola, mely hivatva van arra, hogy a leánynevelés ügyét szolgálja, hogy szakismeretek mellett általános műveltséget is nyújtson s végső esetben kenyeret is adjon annak, aki azt elvégezte: a felső kereskedelmi iskola, amely lassan, észre-vétlenül egy újfajta középiskolává fejlődött, mely a többi fölött azzal az előnnyel bír, hogy az étellel szoros kapcsolatban van.

Mélyen érezzük azt az óriási hiányt, amely a nőnevelés terén fő-ként Bácskában jelentkezik s szükségét érezzük annak, hogy a jobbra változtatás érdekében a kezdő lépést megtegyük. Részint városok, részint kereskedőtestületek már többfelé az országban épen a felső kereskedelmi iskolák kedvező szervezetére való tekintettel a leányok számára is állítottak a fiukéval teljesen megegyező tantervű és szervezetű felső kereskedelmi iskolákat, abból az elvből indulva ki, hogyha egyenlő értékű munkát kívánunk, legyen egyenlő értékű a képzettség is. Ezek a női felső kereskedelmi iskolák mind a legszebb fejlődésnek indultak s mellettük a felsőbb leányiskolák elnéptelenedtek. Zombornak nagy környéke, Bács megye leánynevelésének elhanyagoltsága biztos reményt nyújt arra, hogy egy Zomborban felállítandó női felső kereskedelmi iskola nemcsak házagpótló és régen óhajtott, hanem egyszersmind nagyon szépen virágzó intézmény is lesz.

Városunkban a leánynevelés eddig, a változott viszonyok ellenére, nagyon mostoha elbánásban részesült. Érezzük azt az erkölcsi kényszert, amely arra indít, hogy ezen hiánynak pótlásáról gondoskodjunk; hiszen az az anyagi áldozat, melyet a város ezen iskola felállításával hoz, sokszorosan megtérül az által, amit a növendékek és hozzátartozóik Zombor iparosainak és kereskedőinek juttatnak s így az adófizető polgárok jólétét emelik. Így válik majd

Zombor nemcsak vasuti gócponttá, hanem a nagy és gazdag környéknek igazi kultur központjává is. Zombor város ezáltal eleget tesz azon kötelességének, hogy nemcsak fiainak kiképzetéséről gondoskodik, hanem leányainak nevelését is szíven viseli.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 6-án tartotta rendes havi ülését Scultéty Ferenc alispán elnöke alatt. Az ülésen megjelentek: Báró Vojnits István v. b. t. t., id. Szemző István, dr. Récei Ede, dr. Vojnovits Vladán bizottsági tagok, dr. Szabovljevits Dusán vm. főjegyző, dr. Deák Béla vm. tiszti főügyész, dr. Frank Mihály árvaszéki elnök, dr. Spitzer István vm. tiszti főorvos, Fodor Mihály kir. pénzügyigazgató, Sztankovits György műszaki tanácsos, államépítészeti hivatalfőnök, Faragó János kir. tanfelügyelő, Gramling Kornél kir. ügyész, dr. Hajnal József m. kir. állategészségügyi felügyelő, Balku Gyula gazdasági felügyelő, és Schick Ernő a bizottság jegyzője.

Az egyes szakelőadók jelentéseit az alábbiakban ismertetjük:

Egészségügy.

Dr. Spitzer István vármegyei tiszti főorvos a vármegye március havi közegészségügyi állapotát a következőkben ismerteti:

A vármegye közegészségi viszonyai május hóban elég kedvezően alakultak. Egyedül a vörheny az, mely még mindig szedi áldozatait; a múlt hóban is 13 község volt fertőzve, ezekben 71 megbetegedés történt, kik közül 19 gyógyult, 3 meghalt, 49 ápolás alatt maradt. Járványszerűleg csak Nemesmiliticsen, ahol 18 és Militicsen, ahol 15 megbetegedés fordult elő. A vörheny elleni védekezés ügyében kiadott szabályzatnak hatása már meglatászik és különösen a halottak rögtöni koporsóba való lezárása és a hatósági orvosoknak azon kötelezettsége, hogy felelősség terhe mellett minden mulasztást be kell jelenteniök, járt kellő eredménnyel. Nemesmiliticsen és Militicsen is csak azért lépett fel járványszerűleg, mert az első esetek könnyűségük miatt az orvosnak be sem jelentettek s így az első eseteknél a ragály nem volt megfogható.

A hagymáz 6 községben 10 esetben lépett fel, ezek közül 1 gyógyult, 1 meghalt, 8 ápolás alatt maradt.

A kanyaró 13 községben 169 esetben lépett fel, 86 gyógyult, 3 meghalt, 80 ápolás alatt maradt.

Hökhurut 37 esetben 3 községben lépett fel.

A ronesoló toroklob 18 községben 52 esetben, ezek közül 35 gyógyult, 6 meghalt, 11 ápolás alatt maradt.

Állandó gondot okoz és vármegyénk közegészségügyi viszonyait nagyban befolyásol azon körülmény, hogy több orvosi állás eddig nem volt betölthető.

Eddig még nem volt betölthető: a tatházai, az urszentiván—kölpényi és palona—bácsujlaki kör-, szilágyi—bácskerteszi községi orvosi állások, továbbá a bacsgyulafalvai, monostorszegi, lilimósi, tiszajstvánfalvai és bacsujfalui községi orvosi állások, ha rövid időre be is töltettek, az már a legelső alkalmat felhasználta, hogy állásától megszabaduljon. Bátran állithatom, hogy állandóan 10 orvosi állás van üresedésben s ha a helyettesítés bármint célszerűen is történik, érhető, hogy ezekben a körökben, illetve közegekben a közegészségügy nagyon el van hanyagolva.

Hogy ez állások be nem tölthetők, a legfőbb ok a lakáskérdés rendezetlensége, addig míg az orvosi lakástügyek nem rendezettek, alig remélhető, hogy valamely változás történik, a második ok, hogy az állás nem jövedelmez annyit, amennyire egy akadémiát végzett egyén joggal számíthat.

A törvényhatóság addig a lakáskérdés megoldására nézve minden lehetőt megtett, de a dolog természetében rejlik, hogy ez a kérdés máról-holnapra meg nem oldható. A községek legtöbbje a legnagyobb áldozatra is hajlandó az esetben, ha orvost kapna, félnek, hogy ha az orvosi lakást felépítik, még mindig nem kapnak orvost.

Alispán ur a múlt hó folyamán rendeletet adott ki, amely szerint felhívja az érdekelt községeket, hogy nyilatkozzanak arra nézve, hogy hajlandók-e az orvos részére személyi pótlékot megszavazni. Az 1908.: XXXVIII t. c. 12. §. harmadik bekezdése értelmében a személyi pótlékot a községi orvosokra nézve a község képviselőtestülete, a közre nézve a törvényhatósági bizottság állapítja meg.

Remélhető, hogy a személyi pótlékok megszavazásával az állásokra előbb fognak orvost szerezhetni s ha még így sem sikerül, nem marad más hátra, minthogy az 1908.: XXXVIII t. c. 16. §. értelmében a közigazgatási bizottság felírjon a belügyminiszter ur öngyméltóságához, hogy első sorban e be nem tölthető köröknek helyi pótlékot engedélyezzen, esetleg új köri beosztással tegye lehetővé ezen állások végleges betöltését.

E körülményeknek az a kellemetlen következménye is volt eddig, hogy a vármegye 11 községében a halottvizsgálatot sem orvos, sem képesített halottvizsgáló nem teljesítette. Alispán ur intézkedett, hogy ez év szeptember elsejéig mindazok a községek, a hol orvos nincsen, képesített halottvizsgálókról gondoskodjanak.

A himlőoltások már majdnem az egész vármegyében befejeztettek.

Más mozzanat nem fordult elő.

Tanügy.

Faragó János kir. tanfelügyelő február havi jelentését a következőkben adja elő:

A nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur f. évi május hó folyamán a nem állami tanítók részére 1500 kor., a nem állami övönöknek 2470 kor. államsegélyt engedélyezett.

Jelenti továbbá, hogy az elmúlt hónapban hivatalosan meglátogatta az alsókaboli rkath. és községi, a bacsóvárosi rkath. és gkel., a bacsujlaki rkath. és gkel., a begyeci gkel., a bogyáni rkath. és gkel., a csurogi rkath. és községi, a dunabökényi rkath., a dunagálosi ág. év., a dunagárdonyi áll. és községi, a felsőkaboli községi, a mozsori rkath. és községi, az óbesei rkath., a palonai rkath., a péterrévei rkath., gkel. és izr., a sajkásszentiváni áll., a titeli áll., a tündéresi közs., a vajszaiki rkath. a szabalyai rkath. és községi elemi iskolákat, továbbá a bacsóvárosi, csurogi, dunabökényi, dunagárdonyi, óbesei és péterrévei közs., a titeli állami és DMKE. az óbesei és péterrévei rkath. szerz. ovodákat összesen 165 tanteremben.

A vall. és közoktatásügyi miniszter ur Csajdáné Janda Matild bezdáni és Mikita László széki áll. tanítókat f. évi szeptember 1-i hatálylyal kölcsönösen áthelyezte.

Allamépítészet.

Sztankovits György műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal főnöke az általa képviselt közigazgatási ágra vonatkozó jelentését a következőkben terjeszti elő:

Az állami és törvényhatósági közutak, valamint az azokon levő műtárgyak állapota általában kielégítő.

A múlt évről hátramaradt fentartási kavics szállítása csekély kivétellel befejeztetett, bizottságilag felülvizsgáltatott és átvétetett. A folyó évi kavics szállítás megindult és jelenleg folyamatban van.

Az állalán terítéssel kapcsolatos hengerelési munkák Apatin község határában 7 km. hosszban és Bajmok községben 2 km.

hosszban befejeztetett, Kula községben pedig folyamatban van.

Az engedélyezett utépitési munkák közül:

1. A bácsalmás—szabadkai trvh. között 9,6 km. szakaszán a földmunka kevés kivétellel befejeztetett. A kőanyagok 8,5 km. hosszban kiszállítottak, az ut alapterakás és kavicsolás 2 km. hosszban kész és folytatólag folyamatban van. Az ut hengerelése gőzhengerrel megkezdődött. (Befejezési határidő 1915. évi július hó 16.)

2. A baja—bezdáni trvh. között 31,75—28,59 km. szakaszán a kőanyag szállítása befejeztetett, a kőalap lerakása nagy erővel folyamatban, van egyes szakaszokon azonban az átázott nedves altalaj miatt többször szünetelt. A kőpálya behengerelése gőzhengerrel megindult. (Befejezési határidő 1914. évi május hó 28.)

3. Az őrszállási vasuti állomáshoz vezető trvh. között a kőanyagok szállítása csekély kivétellel befejeztetett, úgy hogy azok beépítése legközelebb lesz megkezdhető.

4. A kerény—kisszabari trvh. között 0—9,45 km. szakaszán a kőanyagok beépítése befejeztetett, a hengerelés pedig gőzhengerrel folyamatban van. (Befejezési határidő 1914. évi augusztus 1.)

5. A pincéd—verbázi trvh. között 0—21,086 km. szakaszán a földmunka befejeztetett, a kőanyagok szállítása folyamatban van. A kőanyagok beépítése és hengerelése megindult. (Befejezési határidő 1914. évi július hó 15.)

6. Az óverbász—ókéri trvh. között 0—13,01 km. szakaszán a földmunka befejeztetett, az alapkö és a kavics 10 km. hosszban ki van szállítva. A kőanyagok beépítése folyamatban van, úgy hogy a hengerelés legközelebb lesz megkezdhető. (Befejezési határidő 1915. évi június hó 15.)

7. A bács—bácsvárosi trvh. között 0—8 km. szakaszán a földmunka 95%-a kész. Az alapkö 90%-a, a kavics 40%-a kiszállított, a kőpálya építése megkezdődött. (Befejezési határidő 1915. évi május hó 19.)

8. A csantavéri vasuti állomáshoz vezető trvh. között az építési munkák befejezéshez közelednek.

9. A kishegyési vasuti állomáshoz vezető trvh. között földmunkája befejeztetett, a kőanyagok szállítása folyamatban van és befejezéshez közeledik. A vasbeton hid építése megkezdett és folyamatban van. (Befejezési határidő 1914. évi július hó 16.)

10. Az óbecsei vasuti állomáshoz vezető trvh. között kiskockakő burkolattal való átépítése teljesen befejeztetett. (Befejezési határidő 1914. évi május hó 14.)

11. Az újvidék—szegedi trvh. között 26,7—36,7 km. és 38,818—45,345 km. szakaszain a kőanyagok beépítése és hengerelése, valamint a még hiányzó kő és kavics anyag szállítása folyamatban van. (Befejezési határidő az előbbi szakaszra 1914. évi október hó 31-ike, az utóbbi szakaszra május hó 31.)

12. A szenttamás—turja—nádajai trvh. között 0—14,915 km. szakaszán az építési munkák vállalkozónak átadattak. A földmunka az ut egész hosszában nagy erővel folyamatban van.

13. A kerény—topolya—zentai trvh. között 42—52 és 65 km. pontjain 3 kettős utkaparóház építése folyamatban van.

Közzadók.

Fodor Mihály kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelenti, hogy a vármegye területén a közzadók állása a következő:

I. Egyenes adóban: Az 1914. évi május hóban befizettetett 1745597 K. 40 f. Az 1913. évi április hóban 1741962 K. 35 f. Az elmúlt hóban több 3634 K. 36 f. Az 1914. évi január hó 1-től május hó végéig befizettetett 3965547 K. 14 f. A mult év hason időszakában 3959757 K. 81 f. Ez évben több 5789 K. 33 f.

II. Hadmentességi díjban: Az 1914. évi május hóban befizettetett 3884 K. 02 f. Az 1913. évi május hóban 2963 K. 59 f. Az elmúlt hóban több 920 K. 43 f. Az 1914. évi január hó 1-től május hó végéig befizettetett

28511 K. 71 f. A mult év hason időszakában 22080 K. 01 f. Ez évben több 6431 K. 70 f.

III. Bélyeg- és jogilletékben: Az 1914. évi május hóban befizettetett 411142 K. 32 f. Az 1913. évi május hóban 366607 K. 13 f. Az elmúlt hóban több 44542 K. 19 f. Az 1914. évi január hó 1-től május hó végéig befizettetett 1641667 K. 74 f. A mult év hason időszakában 1695366 K. 52 f. Ez évben kevesebb 53698 K. 78 f.

IV. Fogyasztási és italadóban: Az 1914. évi május hóban befizettetett 116359 K. 20 f. Az 1913. évi május hóban 118742 K. 95 f. Az elmúlt hóban kevesebb 2383 K. 75 f. Az 1914. évi január hó 1-től május hó végéig befizettetett 597494 K. 33 f. A mult év hason időszakában 565886 K. 73 f. Ez évben több 31607 K. 60 f.

V. Tanítói nyugdíjban: Az 1914. évi május hóban befizettetett 15132 K. 21 f. Az 1913. évi május hóban 12408 K. 40 f. Az elmúlt hóban több 2251 K. 41 f. Az 1914. évi január hó 1-től május hó végéig befizettetett 114272 K. 15 f. A mult év hason időszakában 80579 K. Ez évben több 33696 kor. 15 f.

VI. Országos betegápolási pótdobban: Az 1914. évi május hóban befizettetett 54624 K. 21 f. Az 1913. évi május hóban 52894 K. 21 f. Az elmúlt hóban több 1730 K. 01 f. Az 1914. évi január hó 1-től május hó végéig befizettetett 150694 K. 04 f. A mult év hason időszakában 153862 K. 95 f. Ez évben kevesebb 3068 K. 90 f.

Fogházügy.

Gramling Kornél kir. ügyész az elmúlt május hóra vonatkozólag jelenti:

A felügyeletem alatt álló zombori kir. törvényszéki fogházban a rend és tisztaság példás, a felügyelet és biztonság kifogástalan, szökési eset nem fordult elő.

Az egészségi állapot jó, ragályos betegség nem fordult elő, az elmúlt hóban a fogház kórházában egy letartóztatott sem állott gyógykezelés alatt.

Az ételmezés, mely egy a kir. fogház-felügyelő, mint a fogház orvosa és általam is a szabályok értelmében szigorúan ellenőrzött, kifogástalan, szerződészerű, panasz miatta nem fordult elő.

A fegyelem szigorú, fegyelmi büntetés a mult hó folyamán az őrség körében nem alkalmaztatott míg a letartóztatottnál egy esetben 1 egyennel szemben szabattott ki.

A zombori kir. törvényszéki fogházában a mult hó folyamán 43 letartóztatott volt elhelyezve és pedig:

1. Jogérvényesen elítelt: elzárásra 1, fogházra 6, börtönre 26, fegyházra 2.

2. Felelősség alatt álló vizsgálati fogoly 1.

3. Elíteltlen vizsgálati fogoly 7.

Az 1914. évi április hó utolsó napján a létszám 49 főből állott, míg a mult hó végén 43 volt s így a havi zárnapi apadást mutat.

Az egészséges és munkaképes jogérvényesen elítelt letartóztatottak kivétel nélkül részint házi, részint pedig nyomdai munkával foglalkoztatnak, mely munka után a mult hóban az állam részére 153 K 70 f. a rabok részére pedig 57 K 70 f. jövedelem folyt be.

A zombori kir. törvényszéki fogházból a mult hó folyamán a váci országos fegyintézetbe szállítottott 3 fegyenc, a kir. kerületi börtönbe pedig egy letartóztatott sem szállítottott, feltételes szabadságra senki sem bocsájtottott.

A fogház szabályszerűen és teljesen fel van szerelve, a letartóztatottak osztályozása az építési viszonyoknak megfelelően lehetőleg keresztül vitetett s általában a fogház kezelése jó és szabályszerű.

Az apatini, hódási és kulai járásbíró-sági fogházakban egy a rend és tisztaság, mint a fegyelem és közbiztonság kifogástalan.

Végül jelentem, hogy az 1913. XXI. t. c. rendelkezési alá eső bűnügyi 1914. évi május hóban 1 esetben fordult elő, mely azonban vádelejtéssel fejeződött be.

H I R E K.

Zombori naptár.

Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése: változás nem várható.

Megyeházán: valamennyi hivatalban d. e. 7—1-ig van hivatalos óra.

Városházán: a hivatalok reggel 8 órától délután 1 óráig vannak nyitva.

Törvényszéken és a járásbírósnál a hivatalos órák reggel 7 órától délután 2 óráig tartanak.

Pénzügyigazgatóságnál és a mellé rendelt számvevőségnél a hivatalos órák reggel 8 órától délután 2 óráig tartanak.

M. kir. adóhivatalnál a hivatalos órák ideje reggel 8 órától délután 3 óráig tart.

Vármegyei gazdasági egyesületnél a hivatalos órákat reggel 8 órától 1 óráig.

Kir. ügyészségnél a hivatalos órák reggel 8 órától d. u. 2 óráig tartanak.

Kincstári ügyészségnél hivatalos óra d. e. 8—1-ig.

M. kir. államépítészeti hivatalnál reggel 8—12-ig és d. u. 3—5-ig van hivatal.

M. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalok d. e. 8—12-ig és d. u. 3—5-ig vannak nyitva.

M. kir. tanfelügyelőségnél a hivatalos órákat d. e. 8—12-ig és d. u. 3—5-ig tartják.

Zombori szolgabírósnál a hivatalos órák d. e. 8—12-ig és d. u. 3—5-ig tartják.

M. kir. gazdasági felügyelőségnél d. e. 8—12-ig és d. u. 3—5-ig tartanak hivatal.

Városi könyvtár: vasárnap, hétfő és ünnepnap kivételével naponként délután 2—4 óráig van nyitva.

Ker. munkásbiztosító pénztárnál a hivatalos órák d. e. 7—1-ig tartanak.

Kedd: este 8 órakor a szerb dalárdák dalversenye.

Este 1/9 órakor Arena moziban előadás.

Szerda: Este 1/9 órakor Arena moziban előadás.

Csütörtök: Este 1/9 órakor Arena moziban előadás.

Piaci árak: buza 30 K. — Arpa 15 K. — Zab 13 K. — Tengeri 14:80 K. — Bab 20 K. — Liszt 1—2. sz.: 46 fillér. — 3. sz. 40 fillér. — 5. sz. (középféher) 36 fillér.

Husárak: marhahus pecsenyének 1:40 K, leveshus 1:20 K. — Borjúhús 1:60 K. — Juhhús 1 K. — Sertés hus 1:60 K.

Igazságügyi kinevezések. Az igazságügyminiszter Kiss Mátyás szabadkai és Miskolc Ferenc bajai járásbírósnál irnokot irodatisztekke nevezte ki.

Athelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Timkó Nesztor sajkás-szentiváni áll. el. iskolai tanítót a bácskerek-szabari állami elemi iskolához helyezte át.

Szinügyi bizottsági ülés. Zombor szabad királyi város szinügyi bizottsága tegnapi d. e. fél 12 órakor ülést tartott, melyen a bizottság elnöke jelentést tett a délvidéki szini kerület választmányi ülésén történtekről. Az idei szini évad f. évi november hó 1-jével kezdődik és 1915. évi január hó 15-én ér véget. A választmány kötelezte Balla Kálmán szinigazgatót, hogy a szerződött tagok névsorát f. évi július hó 1-ig mutassa be. A délvidéki szini kerületbe belépett Petrozsény nagyközség. A bizottság tudomásul vette a választmányi jegyzőkönyvben foglaltakat s a városi színházat f. hó 14-ére az iparos dalárdának, f. hó 28-ára pedig a kath. legényegyletnek átengedte. Szemző Gyula a 13. számú páholynak részére való adományozását kérte, a bizottság azonban nem teljesítette, mert a jelzett páholynak a mindenkori főispánnak van rendelkezésére bocsátva.

Eljegyzés Nyilas József, a városi vilamos telep tisztviselője eljegyezte Müller Ilonka kisasszonyt Pöstyénből.

Rákóczi-szobor Magyarokanizsán. Magyarokanizsa városi közgyűlése egyhangulag, nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy Rákóczi Ferenc emlékére lovas szobrot emel

A szerb dalárverseny. A szerb dalárdák országos hangversenye vasárnap délután vette kezdetét. Az idő nem kedvezett a dalárdistáknak, amennyiben vasárnap egész délután szakadt az eső s délután 3 órakor ily szakadó esőben voltak kénytelenek a dalárdák felvonulásukat megtartani. A disz-felvonulást mintegy 150—200 főnyi lovasbandérium nyitotta meg, majd a tűzoltó zenekar s utánuk a 22 vendégdalárda következett. A menetet a helybeli szerb dalárdák zárták be. Dacára a kedvezőtlen időnek, a diszfelvonulásban résztvevők számát kétezer főre tehetjük s a közönség a dalszarnokot zsufolásig megtöltötte. A verseny d. u. 5 órakor vette kezdetét, melyen az első napon kilenc, míg a másodikon tíz dalárda vett részt. Tegnap délelőtt a városháza nagytermében, melyet a közönség egészen megtöltött, ünnepi matiné volt.

Tornaverseny. A zombori állami főgimnázium, a városi felsőkereskedelmi iskola és a városi polgári fiúiskola folyó évi június hó 11-én tartja meg együttes évzáró ifjúsági tornaversenyét a koresolyató melletti sporttelepen. A verseny kezdete d. u. 3 óra. A vezetőség ez uton is kéri a résztvevni szándékozó közönséget, hogy lehetőleg pontban 3 órakor sziveskedjék megjelenni, hogy a csapatok felvonulását, valamint a szabadgyakorlatokat láthassa és élvezhesse. Belépődíj személynként 60 fillér, diákoknak 20 fillér.

Halálozások. Özv. *Hallósy Ödön* szül. tóthlipesi Pajor Emilia f. hó 5-én 72 éves korában Csávolyon meghalt. — Özv. *Baltig Gyuláné* szül. Cserny Aranka f. hó 6-án, életének 76. évében Zomborban meghalt. Temetése tegnap délelőtt ment végbe.

A Karmeliták orgonájára befolyt adományok folytatása. Husveth Gyuláné, Firány Borbála, T. Zsófia, özv. Adamovitsné, Kubatov Máxo, N. N. 10—10 K, Strangaris Mihály 7 K, Vujevich Márkné, Matarity István, Marich Mariska, özv. Hrabovszky Péterné, Bogisich István 5—5 K, Bosnyák Mátyás, özv. Gräber Mihályné 4—4 K, Hoffmann József, Lukácsévics Zsófia, Scheffer Tivadarné, Török Jánosné, Raics Ferencné 3—3 K, Engusz Sándor, Bosnyák Jována, Patarešics Mihály, Galacz Illés, Csernus Márton, Moró János, Rudnyák Mari, Kuntity Mihályné, Dörner Józsefné, Jung Jánosné, László Mihály, Zvekan Ágoston, Szusznyák János, Dömötör Győző dr., Szentgyörgyi György, Sztrangaris Miklós, Basits András, Loncsárevits Márton, özv. Pekánovits Antalné, özv. Vörös Istvánné, özv. Mortek Jánosné, Matarity Mária, Horváth Juliska, Jelasits Etus, Bogisich István 2—2 K, Varga Józsefné 1 K, Vasziyevits Veszelné 1 K, Korompalits Mátyás 1.50 K, Czifra Lajosné, Namek Józsefné, Basity Paula, Bognár Katalin, özv. Demetrovitsné, Szadeczki József, N. N., Gromilovits Jánosné, Probojesevits Márkó, Pletikoszits Ferenc, Püspök Pál, Maunty Lajos, Pekánovits Lora, Benzinger József, Puskás János, Nasits J., Mamusity Vidák, Raics Ivan, Pécsy István, Raits Imre, Hrabovszky Mihály, Schäffer Jánosné, Bikár Jelka, Kulity Adám, özv. Jäger Pálné, Blassevácz Vrana, Ispánovits Mátyás, Neskovits Jánosné, Lukits Hermína, Huszár Erzsébet, Tóth Boriska, Scheib Krisztina, N. N., Czigits Paresetits Antal, özv. Vidákovits Mártonné, Kudela Magdolna 1—1 K. — Az eddig befolyt és a Zombori Takarékpénztárban kezelt adományok összege 4698 korona 72 fillér. A kegyes adományokat köszönettel nyugtatja a gyűjtő bizottság.

A Magyar Védő Egyesület Zomborban, június 4-én az Általános Ipartestület székházában választmányi ülést tartott. Jelen voltak: Véteszi Károly elnök, Zsulyevits Ernő Szondy Mátyás Szemes József alelnökök, Steiner Lajos ügyvezető igazgató, Schön Dezső jegyző. Elnök előadta, hogy közelebbi Budapesten létekor sikerült Dobicezky Sándort, a budapesti Magyar Védő Egyesület ügyvezető alelnökét és országgyűlési képviselőt, továbbá Csongor György tanárt, az „Iparvédelem” szerkesztőjét, a magyar ipar terjesztésének buzgó apostolait arra nézve megnyerni, hogy ezek Zomborba

jöjjenek, közelebb és a magyar ipar pártolásáról és védelméről hathatósan buzdító és oktató előadást tartsanak. A választmány nagy örömmel vett erről tudomást és az önzetlen férfiak méltó fogadására felkéri annak idején a közönséget. A tanácskozás második tárgya az volt, hogy városunkban keresethez juttasson többeket egy hasznos és szép házi iparág meghonosításával, művirág készítésével. Elnök egy budapesti művirág készítő nőnek, a budapesti Magyar Védő Egyesület által is melegen ajánlott Buzás Etel kisasszonynak a sajátkezüleg csinált szebbnél szebb művirágait mutatja be, s ajánlja, hogy a Magyar Védő Egyesület szerződtesse őt s nyisson Zomborban tanfolyamot a művirág készítésére. A választmány beható tanácskozás után egyhangulag fogadta el az elnöki indítványt és a három hónapos művirág készítési ingyenes oktatás megtartását elrendelte és keresetre szoruló mintegy harminc leányt és asszonyt vesz fel a kiképzésre, hogy ezáltal a hazai házi ipart annál is inkább növelje, mert sajnos, az országban csak művirágra évenként 14 millió koronával áldozunk a külföldnek.

Magyarkanizsa a tűzoltókért. Magyarkanizsán az ottani tűzoltóegylet nagyszabású jubilaris ünnepséget rendez, melynek költségei fedezésére a képviselőtestület 4000 koronát szavazott meg.

Gazdátlan malac. A rendőrfőkapitány közhírré teszi, hogy f. évi május hó 16-án egy darab gazdátlan malacot találtak és a városi raktárba hajtották. Amennyiben a tulajdonos szabályszerű időn belül nem jelentkezik s tulajdonjogát nem igazolja, a talált jöszágot f. hó 12-én a városháza udvarán elárverezik.

Nőrablásért börtönbüntetés. Annak idején mi is megemlékeztünk arról, hogy Fehér János adai lakos múlt év december havában elrabolta Viktor Ilona molholi urleányt. Fehér büncselekménye felett a szabadkai törvényszék a napokban ítélték s nevezett egy évi börtönre ítélte.

Iskolafelügyelők a népiskola VI. osztályának záróvizsgálatához. A bácsmegyei kir. tanfelügyelő a közoktatási minisztérium rendeletével az elemi népiskola VI. osztályának záróvizsgálatához a folyó iskolai év tartására külön megbízott iskolafelügyelőként Kleiner József apatini, Novoth István bajai, Molnár Gábor gombosi, Polifka Mihály bácskeresztúri, Novoszel János zentai, Gubicza Kálmán zombori áll. elemi iskolai igazgatótanítókat, Meznerits Ferenc szabadkai községi elemi iskolai felügyelő igazgatót, Ugrgy György óbecsei, Zakkay Aladar palánkai, Joza Károly titeli, Kürtössy Rezső topolyai, Krompánszky Ignác újvidéki áll. polgári iskolai igazgatókat küldte ki.

Letartóztatott kerítőnő. Óbecsén Petrits Mátyásné, kiről kitünt, hogy üzletszerűen kerítéssel foglalkozik, letartóztatták.

H I R D E T É S E K.

EGY, esetleg KÉT középiskolai alsó osztályu tanuló a jövő iskolai tanévben Zombor, Kohári-utca 21. öi. számú házban lakó uri családnál teljes ellátásra felvétetik. A házban gimn. IV. oszt. jeles tanuló :-: és zongora. 3-1 :-:

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottságától.

2751. sz. kbiz. 1914.

Hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur Zenta r. t. város kérelme folytán Zenta városban az „Árpád“-utca szabályozása céljaira szükséges Piszár Vince-féle ingatlan megszerzésére 371781/1. A. 914. sz. a. május 19-én kelt rendeletével a kisajátítási eljárást elrendelte és fellivta a vármegye közigazgatási bizottságot, hogy a kisajátítási eljárást az 1881. XLI. t. c. 33., 40. §§-ai értelmében tartsa meg.

Az Árpád-utca szabályozása céljára a kisajátítási terv és összeírás szerint a következő terület lesz kisajátítandó: Piszár Vince Zenta 192. hrsz. 3693. tlyszkvi sz. ingatlana.

A kisajátítási eljárás foganatosítására az 1881. XLI. t. c. rendelkezései értelmében kiküldött bizottság a helyszíni tárgyalást Zenta r. t. városháza tanácstermében **1914. évi június hó 20-ik (szombat) napján d. e. 9 órakor** fogja megkezdeni.

Miről a kisajátítást szenvedő érdekelt oly figyelmeztetéssel értesitem, hogy a vonatkozó kisajátítási terv és összeírás Zenta város városházánál a hivatalos órák alatt 1914. június hó 5-étől, 1914. június hó 19-éig bezárólag terjedő 15 napon át közszemlére kitétetik és hogy a tárgyalásnál jogában áll tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen és minden telekkönyvi érdekeltnek a felajánlott ár ellen felszólalni és kifogását jegyzőkönyvbe vétetni.

Ennek elmulasztása azon jogi következménnyel jár, hogy a nem nyilatkozókra nézve:

a) a hirdetésnél a kisajátítási terv; b) a szabályszerűen teljesített egyéni értesítésnél pedig úgy a kisajátítási terv, mint a felajánlott ár végleg megállapítottnak és általa elfogadottnak tekintetik.

A megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.

A kitűzött tárgyaláson mindenképp előtt az érdekelt Zenta r. t. város tanácsának ezután sorrend szerint az érdekeltnek észrevételei és kérelmei vétetnek tárgyalás alá.

A kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdekmileg fog határozni, ha az érdekelt nem jelen meg.

Kelt Zomborban, 1914. június 2.

3-1

Főispán,
mint a kbiz. elnök helyett
SCULTÉTY FERENCZ,
alispán.

Meghívó

A Bácsmartonosi szerb földmivelők szövete (szövetkezet korlátlan felelősséggel) rendes közgyűlésére, mely **1914. június hó 21-én délután 2 órakor** a szövetkezet hivatalos helyiségében a következő napirenddel tartatik még:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvvezető és két jegyzőkönyv-bitelesítő megválasztása.
2. Az igazgatóság 1913. évi működéséről szóló jelentése.
3. A felügyelő bizottság jelentése.
4. A zárszámadás jóváhagyása és az igazgatósági választmányuk, valamint a felügyelő bizottságnak felmentése.
5. Felügyelő bizottság választása.
6. Netáni indítványok.

Kelt Martonos, 1914. június hó 7.

Csongradacz Szvetozár,
elnök.

KORDOVÁN!

A jelenkor legtartóssabb bőr-tetőlemeze. Szagtalan, viharálló, tűzbiztos fedéllemez.

Egyedüli elárnsító Zombor és környékére:

Szlávy Oszkár

vaskereskedése 40-18
ZOMBOR, KOSSUTH LAJOS-UTCA 7.
TELEFONSZÁM: 15.

E L A D Ó

Bácskertesén egy 8 lóerejű benzinmotor és 3 sz. darálóval berendezett malom, valamint 6 drb benzin-hordó szabadkézből **jutányosan eladó.**

Bővebbet

id. FUDERER FERENC
Bácskertes.

3263. sz. kig. 1914.

Pályázati hirdetmény.

Torzsa községben megüresedett s évi 1000 korona készpénzfizetés és évi 400 korona állami fizeteskiegészítéssel javadalmazott községi II. segédjegyzői állásra pályázatot nyitok.

Pályázati határidő **1914. évi június hó 3.**

Kula, 1914. évi június hó 5-én.

Dr. B U D A Y,
főszolgabíró.

Nagy jövedelmet

nyújtó, uri foglalkozásra kiterjedt ismerettséggel rendelkező, agilis urak és hölgyek keresetnek Bács-megye minden nagyobb városában.

Ajánlatok „6000“ jelgére e lap kiadóhivatalába kéretnek. :: :: ::

727. sz. kig. 1914.

Árverési hirdetmény.

Doroszló község tulajdonát képező mintegy 6000 kat. holdon gyakorolható vadászati jog Doroszló község háza tanács-termében **1914. június hó 29-én** Péter-Pál napján délutáni 3 órakor nyilvános szóbeli árverés útján bérbeadni fog.

A feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Doroszlón, 1914. június hó 4-én.

Gaiszt Béla, Gyurgyovits István,
jegyző. 2-1 bíró.

UNIÓ JÉGGYÁR ZOMBORBAN.

Házhoz szállit **naponta**
- bármily mennyiségben -
kristály tiszta

MŰJEGET
mm. 2 korona árban.

25-2 **Az Unió jéggyár.**

826. sz. kig. 1914.

Pályázati hirdetmény.

Doroszló községben nyugdíjazás folytán megüresedett két gyalogrendőri állásra pályázatot hirdetünk.

Szabályszerűen felszerelt kérvények **1914. évi június hó 20-áig** alulírott előjárásnál beadandók.

Javadalmazás havi utólagos részletekben fizetendő évi 600 korona készpénz, egyenruha és felszerelés.

Doroszlón, 1914. június hó 4-én.

Gaiszt Béla, Gyurgyovits István,
jegyző. 2-1 bíró.

JOHANN MARIA FARINA GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedül **kölniviz, kölniviz-szappan és puder** minden jobb drogériában, illatszer és gyógyszerárban kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: **JOHANN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz. Minden hasonlónevű utánzatot **utasítsunk vissza.**

Magyarországi képviselő: **Holoser Emil Zoltán,** Budapest, VIII.

**A HAZAI CIPŐIPAR TERÉN
ELSŐ HELYEN ÁLLNAK
A VILÁGHIRŰ**

**TURUL
CIPŐK**

**TURUL CIPŐGYÁR R.T.
A MONARKIA LEGNAGYOBB
CIPŐGYÁRA.**

**ZOMBOR,
KOSSUTH LAJOS-U. 22.**

**130 SAJÁT FIÓKÜZLET.
1200 MUNKÁS ÉS ALKALMAZOTT.**

Cikk 260 Chevreau fűzőcipő . . . K 10-
 . 287 Chevreau Goodyear . . . K 13-50
 . 6095 Chevreau Goodyear . . . K 16-
 La minőség . . . K 16-

Cikk 92 Box fűzőcipő . . . K 10-50
 . 801 Chevreau fűzőcipő . . . K 11-
 . 6085 Box fűzőcipő American
 Style . . . K 12-50
 . 110 Chevreau Goodyear . . . K 16-

Cikk 405K Chevreau gombos-
 félcipő . . . K 8-
 . 488 Chevreau Goodyear K 11-50
 . 415 Chevreau Goodyear
 La minőség . . . K 14-

Cikk 402 Chevreau félcipő . . . K 8-
 . 401 Chevreau Goodyear K 12-
 . 426 Barna Chevreau
 Goodyear . . . K 13-

Cikk 349 Chevreau gomboscipő K 11-
 . 346 Barna Chevreau,
 Goodyear . . . K 12-
 Cikk 308 Chevreau Goodyear K 14-50
 . 1555 Lakk szővelhető K 16-50

**DIPLOM D'HONNEUR TURIN 1911.
20 000 PÁR HETIGYÁRTÁS.**

2730/tkvi 1914. szám

Arverési hirdetmény.

Az apatini járási ált. takarékpénztár végrehajthatóan Gyurisits Nikoláné szül. Radin Krisztina sztapári lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 3500 K tőkekövetelés és járulékaik behajtása végett az apatini kir. járásbírók területén levő, Sztapár községben fekvő, s a sztapári 2655. sz. betétben A. I. 1-2 sorszám, 1548. és 1549. hrsz. s 206 □ öl 588. ö. i házra és 279 □ öl szántóra a beltelekben 1657 K kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi augusztus hó 7. napján d. e. 10 órakor Sztapár községhezánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10% át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t. c. 147., 150., 170 §§.; 1908 XL t. c. 21. §)

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XL. 25. §.).

Apatini kir. jbiróság, mint tkvi hatóság-nál, 1914. évi május hó 29-ik napján.
— Salgó s. k., kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Brinich József,
tkvezető.

Hirdetmény.

Alulírott értesitem a n. é. közönséget, hogy fogászati rendelőmet új lakásomba **Szent György-tér 2. sz. I. emeletre** (a városi gyógyszer-tár mellett) helyeztem át.

Ugyanott nagy fogtechnikai laboratoriumot is berendeztem, úgy hogy sürgős darabok **még aznap** elkészíttetnek.

Dr. Lukits Miroslav,
száj- és fogspecialista.

60-8

Nyomatott Bittermann Nándor és Fia cég könyvnyomdájában Zomborban

A fogászat és fogtechnika

körébe eső műveleteket, mint: **beteg fogak kezelését**, mindennemű **fogtöméseket** (plombászat), **foghuzást**, valamint **arany és platina fogkoronákat** (fogbeborításokat törékeny fogakra), **kivehetetlen arany platina hidakat** és **csapos fogakat**; foggyógyászati gépeket szabálytalanul nőtt fogsorok részére — különösen gyermekeknél, — végre kautschuk darabokat készít úgy a fogászati, mint fogtechnikai tudomány minden ágában tett haladással lépést

- * - 2 - tartva.

Zombor, Széchenyi-körut 30 sz.

Auspitz W. Rudolf,

a new-yorki egyetemen nyert dr. fogorvosi oklevéllel.

Kiadótulajdonos: Bittermann Nándor és Fia cég.